

ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ СИСТЕМ ТА ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

DOI 10.31558/2519-2949.2025.3.17

УДК 327(438:477):321.01:355.01

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5825-3631>

**Калашлінська М. В., Донецький національний університет ім. Василя Стуса,
Адміністрація міста Люблін (Польща)**

МІСЬКА ПАРАДИПЛОМАТІЯ У КРИЗОВИХ УМОВАХ ПІСЛЯ 2022 РОКУ: ДОСВІД ЛЮБЛІНА

Стаття присвячена аналізу ролі парадипломатії у кризових умовах на прикладі діяльності міста Люблін у підтримці України після початку повномасштабної війни 2022 року. В центрі дослідження знаходиться феномен де-факто набуття міжнародної суб'єктності територіальними одиницями, що не мають формального статусу суб'єкта міжнародного права, у контексті трансформації міжнародно-політичного порядку, гуманітарної кризи, викликані загостренням військових дій та гібридних конфліктів. Метою дослідження є визначення політичних і організаційних умов, за яких міста та регіони здатні діяти як активні учасники міжнародних відносин, доповнюючи традиційні дипломатичні канали держав. Приклад міста Люблін, який у кризових умовах, викликаних повномасштабною війною в Україні 2022 року, зумів мобілізувати розгалужену мережу міжнародних партнерств, показує, як локальні актори можуть швидко адаптуватися до нових викликів та виконувати роль провідників зовнішньополітичних ініціатив. У роботі проаналізовано, як наявність стратегічних документів і програм міжнародної співпраці, активна участь у транскордонних мережах, накопичений досвід у реалізації спільних проєктів та позитивний міжнародний імідж створили передумови для оперативного розгортання масштабних гуманітарних, культурних та інфраструктурних ініціатив на підтримку України. Окрему увагу приділено чинникам, що вплинули на успішність цих дій: політична воля місцевого керівництва, стійкі міжрегіональні зв'язки, інституційна гнучкість, високий рівень довіри та координації між органами влади й неурядовими організаціями, які з перших годин війни діяли узгоджено та ефективно, а також здатність інтегрувати локальні рішення у ширший міжнародно-політичний контекст. Показано, що навіть у відсутності формальних міжнародно-правових повноважень територіальні одиниці можуть формувати порядок денний на міждержавному рівні, впливати на розподіл ресурсів і ставати каналами політичної комунікації між державами та міжнародними організаціями. Особливу увагу приділено взаємодії формальних механізмів міжмуніципального співробітництва та неформальних мереж, що базуються на довірі, солідарності та спільній ідентичності, які здатні значно пришвидшити процес прийняття рішень і мобілізації ресурсів. Методологічною основою дослідження є якісний контент-аналіз офіційних документів, порівняльний аналіз міжнародної діяльності міст та кейс-метод, що дозволяє виявити універсальні закономірності, придатні для адаптації іншими територіальними одиницями в аналогічних умовах. У підсумку обґрунтовано, що в умовах сучасних криз парадипломатія може стати ефективним інструментом зміцнення стійкості міжнародного порядку, а успішні практики локальних акторів заслуговують на інтеграцію в ширші політичні стратегії реагування на гібридні виклики.

Ключові слова: парадипломатія, міжнародна суб'єктність територіальних одиниць, Люблін, міжнародні партнерства, реагування на кризи, війна в Україні

Постановка проблеми. Кризи великого масштабу, особливо ті, що радикально змінюють конфігурацію міжнародної безпеки та ролі політичних акторів, виявляють у міжнародній політиці феномени, які за стабільних умов залишаються майже непомітними. Одним із таких феноменів є те,

що територіальні одиниці, які в стабільних умовах залишаються другорядними учасниками міжнародної взаємодії, у кризовий час здатні швидко активувати власні канали міжнародної комунікації та ресурси, щоб впливати на порядок денний [1, с. 5]. Яскравим прикладом масштабної кризи є повномасштабна війна в Україні, що розпочалася у 2022 році. Для багатьох територіальних одиниць вона стала моментом, коли необхідність негайного реагування, зумовлена притоком біженців, гуманітарними викликами та безпековими загрозами, змусила перейти від виконання здебільшого допоміжних функцій у зовнішньополітичних процесах до самостійних активних дій на міжнародній арені. У такому кризовому контексті територіальні одиниці набували характеристик де-факто суб'єктів міжнародних відносин: впливали на розподіл ресурсів, формували нові канали комунікації та партнерства, змінюючи конфігурацію регіональної та глобальної взаємодії. Хоча досвід кожного актора був унікальним, він водночас є частиною ширшої глобальної тенденції. У цій статті ми, на прикладі досвіду міста Люблін, розглянемо механізми та умови цих процесів.

Мета статті полягає у дослідженні проявів парадипломатії у кризовому контексті на прикладі діяльності міста Люблін після початку повномасштабної війни в Україні 2022 року, а також у визначенні того, як цей досвід відображає загальні тенденції формування міжнародної суб'єктності територіальних одиниць.

Гіпотеза дослідження полягає в тому, що територіальні одиниці, навіть без формального статусу суб'єктів міжнародного права, у кризових умовах здатні виконувати важливі функції учасників міжнародних політичних процесів, застосовуючи парадипломатичні інструменти, і тим самим сприяти зростанню своєї міжнародної суб'єктності.

Методи дослідження. В статті використано міждисциплінарний підхід, що дозволив розглядати парадипломатію не лише як інструмент локальної зовнішньополітичної діяльності субнаціональних акторів, а й як елемент трансформації міжнародно-політичного порядку в умовах кризи. Центральним елементом дослідження є кейс-аналіз діяльності міста Люблін після початку повномасштабної війни в Україні 2022 року до першого півріччя 2025 року. Для його реалізації проведено аналіз широкого кола джерел: офіційних документів, стратегій розвитку, звітів про міжнародну та гуманітарну діяльність міста, публічних заяв представників місцевої влади, а також аналіз публікацій у провідних місцевих та міжнародних медіа, що висвітлювали діяльність міста. Такий ракурс запропонував нову концептуальну рамку для розуміння ролі міст як елементів архітектури національної та міжнародної стійкості та безпеки, що дозволило виявити ключові механізми мобілізації ресурсів, координації дій та формування нових каналів міжнародної взаємодії в кризових умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз діяльності Любліна в умовах кризи неможливий без звернення до теоретичних основ парадипломатії, оскільки саме ця концепція пояснює зростаючу роль міст у міжнародних відносинах. Феномен, вперше концептуалізований І. Духачеком [2], отримав широке висвітлення у працях західних дослідників. Класичні роботи Дж. Кінкейда [3] та П. Солдатоса [4] заклали підвалини розуміння міжнародної діяльності субнаціональних одиниць. У сучасних дослідженнях, зокрема Н. Корнаго [5], парадипломатія трактується як елемент глобального врядування, а концепція «дипломатії міст», яку розвивав Б. Барбер [6], підкреслює потенціал міст у створенні міжнародних мереж. Хоча більшість західних робіт зосереджена на мирних періодах, є дослідники, що звертають увагу на окремі аспекти кризового реагування. Так, Й. Сундквіст та Б. Жерден [7] та М. Гзік [8] аналізують дії регіональних органів влади під час зовнішньополітичних криз.

В українському науковому дискурсі парадипломатія часто розглядається крізь призму європейської інтеграції, децентралізації та транскордонного співробітництва. А. Аміров [9] розглядає парадипломатію як «акселератор» євроінтеграції, І. Головка [10] як інструмент міжнародної діяльності субнаціональних регіонів у межах делегованих повноважень, Т. Грачевська [11] як складову регіоналізації та децентралізації, а А. Перфільєва [12] крізь призму функціональної суб'єктності регіонів. В. Химинець та О. Мірус [13] акцентують на транскордонному співробітництві як чиннику розвитку територій.

Попри вагомий науковий доробок в цій сфері, більшість досліджень все ж таки розглядає парадипломатію як інструмент «м'якої сили» у стабільних умовах. І навіть, попри наявність окремих досліджень, практичні аспекти функціонування локальних акторів в умовах гострих криз досі залишаються недостатньо вивченими. Кейс міста Люблін після 24 лютого 2022 року дозволяє дослідити, як саме місцеві актори без формального міжнародного статусу здатні використовувати інструменти парадипломатії задля оперативної реакції на міжнародну кризу.

Виклад основного матеріалу. Глобальне врядування початку XXI століття характеризується зростанням ролі субнаціональних акторів у міжнародних відносинах, яке проявляється зокрема в тому, що міста та регіони дедалі активніше інтегруються у міжнародні мережі, збагачуючи свої можливості у сферах економіки, культури та обміну найкращими практиками. Якщо говорити про міжнародну співпрацю міст у Польщі, то вона ґрунтується на поєднанні європейських і національних правових норм [14; 15, ст. 172; 16, ст.ст. 7.1, 18.2], а також на стратегічних документах, зокрема, Стратегіях розвитку міста [17; 18]. Повномасштабне вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року стало викликом і каталізатором масштабних трансформацій для Любліна. Уже в перші години війни був створений Люблінський соціальний комітет допомоги Україні, що об'єднав муніципалітет, громадський сектор, понад 2000 волонтерів, бізнес і неформальні ініціативи. Завдяки скоординованій співпраці гравців різних рівнів місто розгорнуло багатофункціональну систему підтримки для біженців з України, яких лише у 2022 році в Любліні було зафіксовано близько 2,04 млн (підррахунок стосувався осіб, які зупинилися в місті щонайменше на одну ночівлю, без урахування транзитних пасажирів) [19].

На початковому етапі кризового реагування діяльність міста була зосереджена на створенні внутрішньої інфраструктури підтримки для біженців з України. Було сформовано багаторівневу систему, що охоплювала інформаційний компонент (багатомовний вебпортал і гаряча лінія), мережу пунктів тимчасового розміщення з можливістю розселення до 2000 осіб щоночі, організацію доступу до медичних та правових послуг, забезпечення безкоштовного громадського і міжміського транспорту, а також систематичний розподіл матеріальної допомоги, зокрема продуктів харчування, одягу та засобів гігієни тощо [20]. Така модель функціонувала завдяки інтеграції ресурсів муніципалітету, громадського сектору та волонтерських ініціатив, що дозволило оперативного задовольнити базові потреби значної кількості осіб, які прибували до міста в перші місяці війни.

Паралельно з розгортанням внутрішньої інфраструктури допомоги Люблін швидко мобілізував свій міжнародний мережевий капітал, що включав 26 міст-партнерів і 19 міст-побратимів, а також активне членство в об'єднаннях EUROCITIES, Intercultural Cities та інших. Завдяки цьому вже в перші тижні війни було налагоджено системну взаємодію з муніципалітетами та міжнародними організаціями, що забезпечило кілька ключових напрямів зовнішньої підтримки: постачання гуманітарних вантажів (у тому числі, понад 230 фур, які, за даними UNHCR та Caritas Lublin, були скоординовані через місто для доставки в Україну), координацію релокації біженців до партнерських міст, насамперед Нансі та Штутгарта, і залучення донорських ресурсів для освітніх та інтеграційних проєктів. Така активізація міжнародних зв'язків засвідчила, що заздалегідь вибудовані мережі можуть ефективно трансформуватися в інструмент кризового менеджменту на наднаціональному рівні [20; 21; 22].

Після стабілізації перших гуманітарних процесів Люблін розширив свою кризову стратегію, поєднуючи оперативну допомогу з політичними та символічними діями. Місто розірвало угоди про співпрацю з російськими та білоруськими муніципалітетами (Омськ, Вітебськ, Брест), чітко зафіксувавши свою зовнішньополітичну позицію [23]. На будівлі мерії було вивішено український прапор, який залишається там дотепер, слугуючи постійним знаком солідарності [24]. Одночасно були реалізовані проєкти інтеграції біженців, зокрема програма cash-for-work, за якою вже в березні 2022 року до роботи у місцевих школах були залучені професійні українські вчителі, що дозволило підтримати систему освіти та забезпечити адаптацію дітей-біженців [25]. Міжнародні партнерства використовувалися також для адресної допомоги українським громадам, зокрема у межах проєкту «Мобільні укриття» для м. Суми [26]. Ця та інша активність Любліна вийшла за межі традиційних завдань муніципалітету, трансформувавшись у інструмент політичної підтримки та безпекової взаємодії.

Висновки. Кейс Любліна після 2022 року переконливо доводить, що в умовах гострої геополітичної кризи муніципалітети здатні перебирати на себе функції, традиційно притаманні державам: від мобілізації зовнішніх ресурсів та ведення політичних комунікацій до впливу на розподіл міжнародної допомоги. Ця діяльність підтверджує тези Р. Тавареса [1, с. 5-7] про міста як «нових міжнародних акторів» і повністю узгоджується зі спостереженнями Н. Корнаго [5, с. 41-44] про їхню дедалі глибшу інтеграцію в архітектуру глобального врядування.

Аналіз люблінського кейсу доводить, що парадипломатія в кризових умовах еволюціонує: з інструменту «м'якої сили», як її класично визначав П. Солдатос [4, с. 45-48], вона перетворюється на механізм кризового врядування та безпекової політики. Такий зсув не лише розмиває традиційні межі

між державними та недержавними акторами, а й ставить під сумнів монополію національних урядів на формування міжнародної політики.

У ширшому теоретичному сенсі досвід Любліна показує, що міста можуть ставати самостійними учасниками міжнародної політики навіть без офіційного правового статусу. Це ґрунтується на поєднанні підготовлених інституцій, розгалужених міжнародних зв'язків і здатності швидко діяти в кризових умовах. Такий приклад змушує переосмислити традиційне бачення міжнародних відносин, у якому міста та регіони вважалися лише виконавцями рішень держав. Натомість вони дедалі більше виступають як автономні елементи багаторівневої системи управління, здатні впливати на безпеку регіону та розвиток глобальної політики.

Бібліографічний список:

1. Tavares, R. *Paradiplomacy: Cities and States as Global Players*. New York: Oxford University Press, 2016. 206 p.
2. Duchacek, I. D. *The Territorial Dimension of Politics: Within, Among, and Across Nations*. Westview Press, 1986. 328 p.
3. Kincaid, J. *Constituent Diplomacy in Federal Politics and the Nation-State: Conflict and Cooperation*. In: H. J. Michelmann, & P. Y. Soldatos (eds). *Federalism and International Relations: The Role of Subnational Units*. Oxford: Oxford Academics, 1990. DOI: <https://doi.org/10.1093/oso/9780198274919.003.0003>
4. Soldatos, P. *An Explanatory Framework for the Study of Federated States as Foreign-policy Actors*. In: Michelmann H. J., Soldatos P. (eds.). *Federalism and International Relations: The Role of Subnational Units*. Oxford: Clarendon Press, 1990, pp. 34-53. URL: <https://searchworks.stanford.edu/view/581134>
5. Cornago, N. *Diplomacy and Paradiplomacy in the Redefinition of International Security: Dimensions of Conflict and Cooperation*. In: Aldecoa F., Keating M. (eds) *Paradiplomacy in Action: The Foreign Relations of Subnational Governments*. London: Frank Cass, 1999, pp. 40-57.
6. Barber, B. R. *If Mayors Ruled the World: Dysfunctional Nations, Rising Cities*. New Haven: Yale University Press, 2013. 416 p.
7. Sundqvist, J., Jerdén, B. *Paradiplomacy and International Conflict: Disengagement from China by Swedish Local Governments*. *Asia Europe Journal*, 2024, Vol. 22, pp. 313-332, 2024.
8. Gzik, M. *Determinanty współpracy miast i regionów Europy Środkowo-Wschodniej z Chinami*. Rozprawa doktorska. Uniwersytet Łódzki: Paradiplomacy Lab - Centrum Badań nad Paradiplomacją i Dyplomacją Miejską, 2024. URL: https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/Gzik_rozprawa_doktorska.pdf&ved=2ahUKewilpeDYwIKPAxV8RvEDHRmVCBQQFnoECBcQAQ&usg=AOvVaw1qmtxk-uOlQCYIyNFDD7qb
9. Аміров, А.О. Парадипломатія в зовнішньополітичному виборі України: «П'яте колесо» чи акселератор європейської інтеграції? *Політикус*. 2021. Вип. 4. С. 14–19. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2021-4.2>
10. Головка, І.К. Парадипломатія субнаціональних акторів: потенціал та перспективи реалізації. *Науково-теоретичний альманах Грані*, 2016, Вип. 19(11). С. 23–29. DOI: <https://doi.org/10.15421/1716117>
11. Грачевська, Т.О. Парадипломатія як складова процесів регіоналізації на сучасному етапі. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2014. № 17(12). С. 77–82.
12. Перфільєва, А.О. Вихід регіонів держави на міжнародну арену: теоретико-концептуальний аналіз. *Регіональні студії*. 2021. Вип. 27. С. 95–100. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39582>
13. Химинець, В.В., Головка, А.А., Мірус, О.І. Транскордонне співробітництво: як інструмент місцевого та регіонального розвитку. 2021. Київ: НІСД. 47 с.
14. European Charter of Local Self-Government. Council of Europe. URL: <https://www.coe.int/en/web/impact-convention-human-rights/european-charter-of-local-self-government>
15. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. URL: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm>
16. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19900160095>
17. Strategia Rozwoju Lublina na lata 2013-2020. Lublin: Urząd Miasta Lublin, 2013. 176 c. URL: https://lublin.eu/gfx/lublin/userfiles/_public/pliki_do_pobrania/strategia_rozwoju_lublina_na_lat/strategia_rozwoju_lublina_2013-2020_pl.pdf
18. Strategia Lublin 2030. Lublin: Urząd Miasta Lublin, 2021. 140 s. URL: https://lublin.eu/gfx/lublin/userfiles/_public/biznes/2030/strategia_lublin_2030.pdf
19. Sudul M. *Działania miasta Lublin na rzecz wsparcia uchodźców z Ukrainy*. Polityka społeczna wobec współczesnych wyzwań. T. 2. Wybrane problemy i dobre praktyki. Kraków: UKEN, 2023. S. 111–125. URL: <https://izss.uken.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/13/2024/01/Magdalena-Sudul-Dzialania-miasta-Lublin-na-rzecz-wsparcia-uchodzcow-z-Ukrainy.pdf>
20. Skrzypek M. *Humanitarian Aid. Success Story: Narratives of Lublin Assistance to Refugees from Ukraine*.

Kultura Enter. № 107-108, 2023/2024. URL:

https://lublin.eu/gfx/lublin/userfiles/_public/ukraina/raport_humanitarian_aid_success_story.pdf

21. Міста-партнери. Офіційний портал міста Люблін. URL: <https://lublin.eu/ua/lublin/international-relations/partner-cities/>

22. Regional Refugee Response for the Ukraine Situation. Coordination meeting. Lublin: Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie; UNHCR, 2022. 7 p.

https://data.unhcr.org/en/documents/download/99503?utm_source=chatgpt.com

23. Wojna w Ukrainie: Lublin zrywa współpracę z rosyjskimi i białoruskimi miastami. Lublin24.pl. 2022. URL: <https://lublin24.pl/wiadomosci/wojna-w-ukrainie-lublin-zrywa-wspolprace-z-rosyjskimi-i-bialoruskimi-miastami/nsZTPSHdvmKXXflua4C>

24. Odpowiedź na interpelację radnego Rady Miasta Lublin Pana Roberta Derewendy (OR-ZU-II.0003.1.144.2025). Urząd Miasta Lublin. 2025. URL:

https://bip.lublin.eu/gfx/bip/userfiles/_public/import/rada_miasta_lublin/ix_kadencja/interpelacje_i_zapytania/interpelacje/interp_2025/ir_144_2025_odp.pdf

25. W Lublinie rusza pilotażowy program zatrudnienia interwencyjnego uchodźców. Urząd Miasta Lublin. 2022. <https://lublin.eu/biznes-i-nauka/aktualnosci/w-lublinie-rusza-pilotazowy-program-zatrudnienia-interwencyjnego-uchodzcow,1160,791,1.html>

26. Мобільні укриття для мешканців Сум. Адміністрація міста Люблін. 2025 <https://lublin.eu/ua/lublin/news/-,543,1175,1.html>

References:

1. Tavares, R. (2016). *Paradiplomacy: Cities and States as Global Players*. New York: Oxford University Press.
2. Duchacek, I. D. (1986). *The Territorial Dimension of Politics: Within, Among, and Across Nations*. Westview Press.
3. Kincaid, J. (1990). Constituent Diplomacy in Federal Politics and the Nation-State: Conflict and Cooperation. In: H. J. Michelmann, & P. Y. Soldatos (eds). *Federalism and International Relations: The Role of Subnational Units*. Oxford: Oxford Academics, 1990. DOI: <https://doi.org/10.1093/oso/9780198274919.003.0003>
4. Soldatos, P. (1990). An Explanatory Framework for the Study of Federated States as Foreign-policy Actors. In: H.J. Michelmann & P. Soldatos (Eds.), *Federalism and International Relations. The Role of Subnational Units*. Oxford: Clarendon Press, 34-53. <https://searchworks.stanford.edu/view/581134>
5. Cornago, N. (1999). Diplomacy and Paradiplomacy in the Redefinition of International Security: Dimensions of Conflict and Cooperation. In: F. Aldecoa, M. Keating (eds). *Paradiplomacy in Action: The Foreign Relations of Subnational Governments*. London: Frank Cass, 1999, 40-57.
6. Barber, B. R. (2013). *If Mayors Ruled the World: Dysfunctional Nations, Rising Cities*. New Haven: Yale University Press.
7. Sundqvist, J., Jerdén, B. (2024). Paradiplomacy and International Conflict: Disengagement from China by Swedish Local Governments. *Asia Europe Journal*, 22, 313-332, 2024.
8. Gzik, M. (2024). Determinanty współpracy miast i regionów Europy Środkowo-Wschodniej z Chinami. Rozprawa doktorska. Uniwersytet Łódzki: Paradiplomacy Lab - Centrum Badań nad Paradyplomacją i Dyplomacją Miejską. https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/Gzik_rozprawa_doktorska.pdf&ved=2ahUKEwIlpeDYwIKPAxV8RvEDHRmVCBQQFnoECBcQAQ&usg=AOvVaw1qmtxk-uOlQCYIyNFDD7qb
9. Amirov, A.O. (2021). Paradyplomatiya v zovnishnopolitychnomu vybori Ukrayiny: «Pyate koleso» chy akselerator yevropeyskoyi intehratsiyi? [Paradiplomacy in Ukraine's Foreign Policy Choices: "Fifth Wheel" or Accelerator of European Integration?] *Politicus*, 4, 14-19.
10. Holovko, I. K. (2016). Paradyplomatiya subnatsionalnykh aktoriv: potentsial ta perspektyvy realizatsiyi [Paradiplomacy of Subnational Actors: Potential and Prospects for Implementation]. *Naukovo-teoretychnyy almanakh Hrani* [Scientific and Theoretical Almanac Grani], 19(11), 23-29.
11. Hrachevska, T. O. (2014). Paradyplomatiya yak skladova protsesiv rehionalizatsiyi na suchasnomu etapi [Paradiplomacy as a Component of Regionalization Processes at the Present Stage]. *Naukovo-teoretychnyy almanakh Hrani* [Scientific and Theoretical Almanac Grani], 17(12), 77-82.
12. Perfilyeva, A. O. (2021). Vykhid rehioniv derzhavy na mizhnarodnu arenu: teoretyko-kontseptualnyy analiz [The Entry of the State's Regions into the International Arena: Theoretical and Conceptual Analysis]. *Rehionalni studiyi* [Regional Studies], 27, 95-100.
13. Khymynets, V.V., Holovko, A.A., Mirus, O.I. (2021). Transkordonne spivrobitnytstvo: yak instrument mistsevoho ta rehionalnoho rozvytku [Cross-Border Cooperation: as a Tool of Local and Regional Development]. Kyiv: NISD.
14. Council of Europe (n.d.). European charter of local self-government. <https://www.coe.int/en/web/impact-convention-human-rights/european-charter-of-local-self-government>

15. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. (1997). Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. [Constitution of the Republic of Poland of April 2, 1997]. <https://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm>
16. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. (1990). Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym [Act of March 8, 1990 on municipal self-government]. <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19900160095>
17. Urząd Miasta Lublin (2013). Strategia Rozwoju Lublina na lata 2013-2020 [Lublin Development Strategy for 2013–2020]. https://lublin.eu/gfx/lublin/userfiles/_public/pliki_do_pobrania/strategia_rozwoju_lublina_na_lat/strategia_rozwoju_lublina_2013-2020_pl.pdf
18. Urząd Miasta Lublin (2021). Strategia Lublin 2030 [Lublin 2030 Strategy]. https://lublin.eu/gfx/lublin/userfiles/_public/biznes/2030/strategia_lublin_2030.pdf
19. Sudul, M. (2023). Działania miasta Lublin na rzecz wsparcia uchodźców z Ukrainy [Actions of the City of Lublin to Support Refugees from Ukraine]. *Polityka społeczna wobec współczesnych wyzwań. Wybrane problemy i dobre praktyki [Social Policy in the Face of Contemporary Challenges]*, 2, 111-125. Kraków: UKEN. <https://izss.uken.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/13/2024/01/Magdalena-Sudul-Dzialania-miasta-Lublin-na-rzecz-wsparcia-uchodzcow-z-Ukrainy.pdf>
20. Skrzypek M. (2023/2024). Humanitarian Aid. Success Story: Narratives of Lublin Assistance to Refugees from Ukraine. *Kultura Enter*, 107-108. https://lublin.eu/gfx/lublin/userfiles/_public/ukraina/raport_humanitarian_aid_success_story.pdf
21. Urząd Miasta Lublin (n.d.). Mista-partnery [Partner Cities]. <https://lublin.eu/ua/lublin/international-relations/partner-cities/>
22. Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, & UNHCR (2022). Regional Refugee Response for the Ukraine Situation. Coordination meeting https://data.unhcr.org/en/documents/download/99503?utm_source=chatgpt.com
23. Lublin24.pl (2022). Wojna w Ukrainie: Lublin zrywa współpracę z rosyjskimi i białoruskimi miastami [War in Ukraine: Lublin Breaks Off Cooperation with Russian and Belarusian Cities]. <https://lublin24.pl/wiadomosci/wojna-w-ukrainie-lublin-zrywa-wspolprace-z-rosyjskimi-i-bialoruskimi-miastami/nsZTPSHdvmKXXflua4C>
24. Urząd Miasta Lublin (2025). Odpowiedź na interpelację radnego Rady Miasta Lublin Pana Roberta Derewendy (OR-ZU-II.0003.1.144.2025) [Response to the Interpellation by Mr. Robert Derewenda, Councilor of the Lublin City Council (OR-ZU-II.0003.1.144.2025)]. https://bip.lublin.eu/gfx/bip/userfiles/_public/import/rada_miasta_lublin/ix_kadencja/interpelacje_i_zapytania/interpelacje/interp_2025/ir_144_2025_odp.pdf
25. Urząd Miasta Lublin (2022). W Lublinie rusza pilotażowy program zatrudnienia interwencyjnego uchodźców [A Pilot Programme for Emergency Employment for Refugees is being Launched in Lublin.] <https://lublin.eu/biznes-i-nauka/aktualnosci/w-lublinie-rusza-pilotazowy-program-zatrudnienia-interwencyjnego-uchodzcow,1160,791,1.html>
26. Lublin City Administration (2025). Mobilni ukrytka dla meshkantsiv Sum [Mobile Shelters for Residents of Sumy]. <https://lublin.eu/ua/lublin/news/-,543,1175,1.html>

Kalashlinska M. Urban Paradiplomacy in Crisis Conditions after 2022: The Case of Lublin

This article examines the role of paradiplomacy in times of crisis, using the case of the city of Lublin's support for Ukraine following the outbreak of Russia's full-scale war in 2022. The study focuses on the phenomenon of de facto acquisition of international agency by territorial entities that lack formal status as subjects of international law, within the broader context of the transformation of the international political order, the humanitarian crisis triggered by the escalation of hostilities, and the dynamics of hybrid conflicts. The aim of the research is to identify the political and organizational conditions under which cities and regions are able to act as active participants in international relations, complementing the traditional diplomatic channels of nation-states. The example of Lublin, which, in the crisis circumstances brought about by the 2022 war in Ukraine, succeeded in mobilizing an extensive network of international partnerships, that demonstrates how local actors can rapidly adapt to emerging challenges and assume the role of conduits for foreign policy initiatives. The study analyses how the existence of strategic documents and programmes of international cooperation, active engagement in cross-border networks, accumulated experience in implementing joint projects, and a positive international reputation created the prerequisites for the swift launch of large-scale humanitarian, cultural, and infrastructural initiatives in support of Ukraine. Particular attention is paid to the factors that shaped the effectiveness of these actions: the political will of local leadership, robust inter-regional linkages, institutional flexibility, a high level of trust and coordination between governmental bodies and non-governmental organisations, which acted in a highly coordinated and effective manner from the very first hours of the war, and the capacity to embed local responses within a broader international political agenda. The article demonstrates that, even in the absence of formal international-legal competences, territorial units can shape the agenda at the interstate level, influence the allocation of resources, and act as channels of political communication between states

and international organisations. Special emphasis is placed on the interplay between formal mechanisms of inter-municipal cooperation and informal networks built on trust, solidarity, and shared identity, which can significantly accelerate decision-making and resource mobilisation. Methodologically, the research is grounded in qualitative content analysis of official documents, comparative analysis of cities' international activities, and the case study method, enabling the identification of universal patterns that can be adapted by other territorial units in similar circumstances. The article concludes that, under contemporary crisis conditions, paradiplomacy can serve as an effective instrument for strengthening the resilience of the international order, and that successful practices of local actors merit integration into broader political strategies for responding to hybrid challenges.

Keywords: *paradiplomacy, international agency of territorial units, Lublin, international partnerships, crisis response, war in Ukraine.*